

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۳۰

شماره چاپ:

۷۵۹

تاریخ چاپ:

۱۳۸۸/۴/۳۰

نام دفتر:

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۹۷۹۶-۴

تاریخ انتشار:

۱۳۸۹/۲/۱۲

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون نحوه اجراء قانون مربوط به

خدمت نیمه وقت بانوان مصوب ۱۳۶۴»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

این طرح با هدف توسعه مزایای حمایتی ناشی از اعمال قانون خدمت نیمه وقت بانوان تهیه شده که در محتوای خود دو اصلاحیه نسبت به قانون مذکور اعمال می کند.

۱. توسعه دایره شمول حکم ماده (۱) قانون خدمت نیمه وقت بانوان نسبت به بانوان دارای فرزند معلول که به صورت پیمانی و غیر ثابت در دستگاه های اجرایی انجام وظیفه می نمایند.
۲. برداشتن سقف زمانی سه سال نسبت به اعطای حقوق و مزایای بازنشستگی به بانوان مشمول موضوع طرح حاضر.

تحلیل ایراد شورای نگهبان

شورای محترم نگهبان هر دو ماده مذکور در طرح حاضر را مغایر اصل هفتاد و پنجم دانسته است، زیرا اگرچه صدر ماده (۳) قانون نحوه اجرای قانون مربوط به خدمت نیمه وقت بانوان مصوب ۱۳۸۸/۹/۱۰ مقرر می دارد: «کارمندی که از خدمت نیمه وقت استفاده می کنند نصف گروه و پایه و یا حقوق ثابت و فوق العاده شغل و یا مزایای شغل و یا عناوین مشابه دیگر و فوق العاده ها و مزایایی که به طور مستمر پرداخت می شود به آنان تعلق خواهد گرفت ...» ولی در ادامه اشعار می دارد: «... فوق العاده های محل خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی از محدودیت مذکور مستثنا بوده و به طور کامل پرداخت می شود». به علاوه به موجب تصویب نامه «نحوه و شرایط مشمولیت بانوانی که از خدمت نیمه وقت استفاده می کنند به تصویب نامه مربوط به عیدی پایان سال مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۱ هیئت وزیران چنانچه خدمت نیمه وقت بانوان مذکور، در طول یک سال معادل ۶ ماه خدمت تمام وقت باشد دولت مکلف به پرداخت عیدی پایان سال به ایشان است. بنابراین مدلول ماده (۱) طرح حاضر منجر به محروم شدن دولت از نیمی از ساعات کار اداری کارمندان مذکور شده در حالی که دولت موظف است مزایای مذکور را به طور کامل پرداخت کند.

همچنین بر اساس تبصره ماده (۷) «سنوات خدمت نیمه وقت بانوان به شرط پرداخت کسور بازنشستگی و حق بیمه نسبت به تمام حقوق گروه و پایه و یا حقوق ثابت و فوق العاده شغل و یا عناوین مشابه تا سه سال از لحاظ حقوق بازنشستگی در حکم خدمت تمام وقت محسوب می شود». افزودن عبارت «محدودیت سه سال در مورد بانوان کارمندی که فرزند معلول دارند لازم الرعایه نمی باشد» به انتهای این تبصره موجب

می‌شود که دستگاه‌های اجرایی موظف شوند کسور بازنشستگی با حق بیمه سهم کارفرمای آن دسته از بانوان شاغل که دارای فرزند معلول هستند و از گذشته مشمول مقررات این قانون قرار گرفته‌اند را بدون رعایت محدودیت سه سال و برای تمام دوران خدمت کارمند پرداخت کنند. هزینه‌هایی که تاکنون در بودجه سنواتی پیش‌بینی نشده و از این پس باید پیش‌بینی لازم در مورد تأمین آن صورت پذیرد.

تحلیل اصلاحات کمیسیون

۱. در اصلاحیه اول کمیسیون با اضافه کردن قید «با درجه معلولیت شدید و خیلی شدید دارند که به تشخیص سازمان بهزیستی رسیده باشد». شمول موضوعی این ماده را کاهش داده‌اند. این درحالی است که اطلاق اصل هفتادوپنجم قانون اساسی هرگونه افزایش هزینه‌ای که مجرای جبران آن پیش‌بینی نشده است را شامل می‌شود بنابراین تقیید نمودن حکم مذکور به شدید بودن معلولیت فرزندان بانوان متقاضی استفاده از خدمت نیمه‌وقت بانوان یا منوط کردن به تشخیص بهزیستی رافع ایراد مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی نمی‌باشد.

۲. در اصلاحیه دیگر مستفاد از ظاهر الفاظ متن اصلاح شده، پرداخت حق بیمه مربوط به کارفرما (دولت) نیز برعهده بانوان موضوع طرح قرار داده شده است. بنابراین به نظر می‌رسد ایراد مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی رفع شده باشد.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

۱. نظر به اینکه تبصره «۲» الحاقی به ماده (۷)، بار مالی ناشی از تبصره را به‌عهده کارمندان زن مشمول تبصره انداخته است، به نظر می‌رسد اصلاح صورت گرفته رافع ایراد بوده و ایراد مجدد شورا به این تبصره فاقد توجیه است.
۲. با عنایت به اینکه اصلاح صورت گرفته درخصوص تبصره الحاقی به ماده (۱)، بار مالی ناشی از طرح را کاهش داده، لکن بار مالی را به‌طور کامل از بین نبرده و مجدداً توسط شورای نگهبان با ایراد اصل هفتادوپنجم قانون اساسی مواجه شده است، پیشنهادات زیر در این خصوص بیان می‌شود:

اولاً از آنجا که اضافه کردن قید «با درجه معلولیت شدید و خیلی شدید» رافع ایراد شورا نبوده است پیشنهاد می‌شود جهت حمایت بیشتر و مؤثرتر از کارمندان زن دارای فرزند معلول قید فوق حذف شود.

ثانیاً رفع ایراد ناشی از مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی از طریق زیر امکانپذیر است:

الف) اخذ تأییدیه دولت مبنی بر تأمین بار مالی ناشی از طرح.

ب) اضافه کردن این عبارت که «دولت موظف است بار مالی ناشی از این قانون را در بودجه سنواتی پیش‌بینی کند»

لازم به‌ذکر است که این عبارت در صورتی می‌تواند رافع ایراد باشد که زمان اجرای قانون از سال آینده پیش‌بینی شود.

ج) چنانچه زمان اجرای قانون از سال جاری پیش‌بینی شود، علاوه بر عبارت فوق باید ردیفی خاص برای تأمین

هزینه‌های سال جاری نیز پیش‌بینی شود.